

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО МЕХАНИЗАЦИЯ НА СЕЛСКОТО
СТОПАНСТВО И ЕЛЕКТРОНИКА "Н. Й. ВАПЦАРОВ" – гр. СРЕДЕЦ**

тел./тел: 77-43; 77-56;77-41; e-mail:info-201106@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ

Директор:

Инж. Иван Жабов

Заповед № 598 / 10.09.20 24 г.

**ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ
на ПГМССЕ „Н. Й. Вапцаров“, гр.Средец**

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Етичният кодекс на определя правила и норми за етично поведение на членовете на училищната общност (педагогическите специалисти, непедagogическия персонал, учениците, родителите и всички обслужващи звена, които подкрепят училището), при осигуряване на образователно възпитателния процес в училище.
2. Етичният кодекс на училищната общност е в съответствие с разпоредбите на Конституцията на Република България, Закона за закрила на детето, Закона за предучилищно и училищно образование, Наредбата за приобщаващо образование, Конвенция на ООН за Правата на детето, Европейската харта за правата на човека и е разработен и приет на основание чл. чл. 175 от Закона за предучилищното и училищното образование.
3. Етичният кодекс на училищната общност се разработва съвместно с обществения съвет на училището, утвърждава се със заповедта за директора на училището и се публикува на интернет страницата на институцията.
4. Установените етични правила и норми са общо валидни за всички участници в образователния процес и се прилагат в съответствие с принципите на законност, обективност, добросъвестност, лоялност, уважение, хуманност, политическа неутралност.

II. ЦЕЛИ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

5. Формиране на доверие, уважение, почтеност и разбирателство между членовете на училищната общност.
6. Изграждане на позитивен организационен климат на работа.
7. Не допускане на прояви на насилие и тормоз.
8. Утвърждаване на авторитета на училището и превръщането му в място за духовно развитие и професионално израстване.
9. Осигуряване на интелектуално, емоционално, нравствено и физическо развитие на всеки ученик в съответствие с възрастовите му особености, потребности и интереси.

10. Придобиване на компетентности за разбиране и прилагане на принципите на демокрацията, на човешките права и свободи, на активното и отговорното гражданско участие.
11. Формиране на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки член на училищната общност и към хората с увреждания.

III. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ УЧЕНИЦИТЕ

12. Работещите в училището лица са правоспособни, високо квалифицирани професионалисти, които непрекъснато надграждат своите компетентности.
13. Работещите в ПГМССЕ, познават особеностите на детското развитие и индивидуалните способности на учениците.
14. Педагогическите специалисти са професионално подготвени, добросъвестни, добронамерени и почтени и осъществяват ефективно образователните и възпитателните цели.
15. Използват иновативни средства и методи на работа за формиране на ценности, нагласи, потребности и навици, допринасящи за емоционално-духовното съзряване, физическото укрепване и успешната социална интеграция на ученика.
16. Осигуряват здравословна и безопасна физическа и психическа среда за обучение и възпитание на учениците.
17. Носят отговорност за живота и здравето и на учениците.
18. Обогатяват и разширяват материално-техническата база на училището за ефективен и достъпен образователно-възпитателен процес.
19. Стимулират учениците свободно да изразяват своето мнение и да развиват ученическо самоуправление.
20. Познават същността, проявленията и последиците от насилието и тормоза и при идентифициране на случаи на агресия спрямо ученици в институцията незабавно уведомяват директора.
21. Не допускат прояви, дискриминиращи по някакъв начин учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.
22. Познават и спазват утвърдените правила за защитата на личните данни и конфиденциалност на информацията.
23. Не влияят на учениците с личните си пристрастия, предразсъдъци и стереотипи.
24. Предпазват учениците от явления и прояви, които са неблагоприятни за тяхното физическо, психическо, нравствено и образователно развитие.
25. Уважават и създават предпоставки за развитие на творческите заложби на учениците.
26. Съблюдают обществено приетите правила на поведение при всички изяви в публичното пространство.
27. Проявяват уважение към личния живот на учениците и техните семейства и по никакъв начин не злоупотреба с доверието им.

28. При изпълнение на своите задължения са политически и партийно неутрални, не налагат идеологически и политически убеждения, не провеждат политическа дейност в училището, не оказват политическо или партийно въздействие върху участниците в образователния процес и не използват служебни ресурси за политически или партийни цели.

IV. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ КЪМ УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

29. С поведението си учениците утвърждават авторитета на училището.
30. Проявяват съзнателно и отговорно отношение към образователния процес, толерантност към различните и уважение към личността на другия.
31. Съобразяват облеклото си с общо приетите норми.
32. Съдействат на педагогическите специалисти при изпълнение на техните професионални задължения като:
- а) се подготвят и участват активно в учебните часове;
 - б) усвоява знанията и компетентностите предвидени в учебните програми;
 - в) включва се в училищния живот;
 - г) оказва помощ и съдействие при необходимост в зависимост от неговите възможности.
33. Отстояват личното си мнение без допускане на агресия.
34. Не разпространяват в училище религиозни и/или идеологически доктрини и/или политически възгледи.

V. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ ВЪВ ВЗАИМООТНОШЕНИЯТА МЕЖДУ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО И РАБОТЕЩИТЕ В УЧИЛИЩЕТО

35. Работещите в ПГМССЕ подпомагат семействата при отглеждането и възпитанието на децата им.
36. Зачитат и уважават достойнството, културата, обичаите, езика и ценностите на семейството при отглеждането и възпитанието на децата им.
37. Информират родителите за всички решения, касаещи детето им.
38. Не използват служебното си положение за лично облагодетелстване.
39. Зачитат на правото на семейството на личен живот с изключение на случите, при които има основания да се счита, че благополучието на ученика е в риск.
40. При конфликт между членовете на семейството работят в интерес на ученика и не вземат страна.
41. Осигуряват опазване на конфиденциалната информацията, станали им известна в процеса на работа.
42. Сътрудничат със семейството за физическо, емоционално и интелектуално развитие на учениците.
43. Родителите имат задължението да:
- а) познават постиженията и проблемите на децата си;
 - б) им оказват необходимата помощ и подкрепа за разрешаване на проблемите;
 - в) се информират за развитието на своите деца в училищната общност;

- г) участват в обсъждането и утвърждаването на образователните практики, предлагани от педагогическите специалисти;
- г) се явяват в училище при молба от педагогическите специалисти.
44. Родителите дължат уважение към труда и личността на педагогическите специалисти и работещите в училище.
45. Не обсъждат личностни и/или професионални качества на педагогически специалисти в присъствието на децата.
46. Не разпространяват поверителна информация за педагогически специалисти, други родители и/или ученици.

VI. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ И ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

47. Работещите в училището поддържат отношения на сътрудничество, колегиалност, обмен на идеи и ресурси за постигане на образователните и възпитателни цели.
48. Проявяват вежливост, уважение и добронамереност един към друг.
49. Обсъждат проблемните ситуации с цел подобряване на колегиалните взаимоотношения и елиминиране на конфликти в работна среда.
50. Спазват трудовия ред, работното време и почивките.
51. Изпълняват професионалните си задължения отговорно за подобряване качеството на образователно-възпитателно процес.
52. Работят за утвърждаване на собствения си авторитет, авторитета на колегите и на училището.
53. Уведомяват своевременно ръководството на училището при отсъствие или закъснение за работа, както и при невъзможност да изпълнят поставените им служебни задачи.
54. Спазват правилата на Регламента (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) и реализиране на действия за защита, сигурност и поверителност на информацията, като служебната документация се ползва само в училище. При проблеми, възникнали във връзка с опазването на служебната информация следва незабавно да се информира ръководството.
55. Не разгласяват конфиденциална информация, използвана със служебна цел и/или предоставяна на такава по съответния нормативен и правов ред.
56. Не споделят и не коментират извън училищната общност отношенията между колегите.
57. Комуникират в Интернет, Фейсбук и други социални мрежи с ученици и родители само във връзка с преките образователно-възпитателни задължения.
58. Не правят изказвания и публикации в публичното пространство, уронващи престижа на училището.
59. Не допускат действия, свързани с религиозни каузи, участия в незаконен хазарт, употреба на алкохол и наркотични вещества и други, забранени със закон.
60. Грижат се за поверената им собственост и не допускат използването ѝ за лични цели. При загуба или повреда своевременно се информира ръководството на училището.

61. Използват ефективно и икономично средствата на училищната общност в процеса на работа.
62. Изпълняват служебните си задълженията безпристрастно и обективно и не проявяват личен интерес.

VII. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

63. Отзивчивост, прозрачност и коректност при контакти с външни лица и институции.
64. Не се допускат искане, приемане и разпределение на вещи, дарения, хонорари, услуги или други облаги, които могат да поставят в зависимост изпълнението на служебните задължения и безпристрастността на преценката или функциите.
65. Подават своевременно информация за незаконни действия и криминални прояви на компетентните органи.
66. Не се допускат дейности и действия, забранени от закона или създаващи условия за възникване на конфликт между лични интереси и служебни функции (като например сключване на договори с юридически лица, предоставящи стоки, услуги, информационни продукти на училището по договорни отношения.).
67. Педагогически специалист не може да извършва срещу заплащане обучение или подкрепа по смисъла на чл. 178, ал. 1, т. 2 - 7 и 14 и чл. 187, ал. 1, т. 2 и 4 от ЗПУО на деца и ученици, с които работи в училището, ако това заплащане е от името и за сметка и учениците, включително със средства от училищното настоятелство.
68. Педагогически специалист няма право да участва при изготвяне и оценяване на изпитни материали и да извършва проверка и оценка на изпитни работи, ако е подготвял ученици за явяването им на съответния изпит срещу заплащане, ако това заплащане е от името и за сметка учениците.
69. Педагогическият специалист в едномесечен срок от началото на всяка учебна година подава пред работодателя си писмена декларация относно обстоятелството дали срещу заплащане от името и за сметка на учениците през предходната учебна година е извършвал обучение или подкрепа на ученици и че това не са били ученици, с които педагогическият специалист е работил в училището в същия период.

VIII. КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

70. Комисията по етика се създава за спазване на Етичния кодекс и за решаването на възникнали казуси към училищната общност.
71. Членовете на Комисията по етика се избират от педагогическия съвет за срок до три години (може и за една).
72. Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс от ПС.
73. Комисията се назначава със заповед на директора на ПГМССЕ в срок до един месец след утвърждаване на Етичния кодекс.
74. Комисията по етика:
 - а) дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс;
 - б) приема Правилник за дейността си, който се утвърждава на заседание на педагогическия съвет;
 - в) разглежда сигнали, свързани със спазването на кодекса;

г) налага санкции при неспазването на кодекса.

75. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

76. Комисията по етика разглежда внесени сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в тримесечен срок от постъпването им. Не произнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

77. Комисията по етика отчита дейността си пред педагогическия съвет на училището веднъж годишно.

IX. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

78. Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, който непрекъснато се променя и обогатява.

79. Етичният кодекс влиза в сила от датата на утвърждаването му със заповед на директора на ПГМССЕ

Етичният кодекс на ПГМССЕ „Н. Й. Вапцаров“, гр.Средец е приет с Решение № 3 , взето с Протокол № 10, 09, 09, 2024 г. от заседание на Педагогическия съвет с участието на представители на Обществения съвет и е утвърден със Заповед № 593, 10.09.24 г. на директора.

ПРИЛОЖЕНИЕ

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА И ПОСЛЕДВАЩИ МЕРКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

I. ОБЩИ УСЛОВИЯ

Чл. 1. Настоящите вътрешни правила уреждат реда и начините за наблюдение, установяване, регистриране и докладване на нарушения на норми на етично поведение и за предприемане на последващи мерки от педагогическите специалисти, служителите и работниците в ПГМССЕ „Никола Вапцаров“, гр. Средец.

Чл. 2. Под нарушения на нормите на етично поведение по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви:

1. неспазване на действащото законодателство;
2. неспазване на разпоредби съгласно вътрешноучилищни документи;
3. действия и/или бездействия, водещи до уронване престижа на образователната институция;
4. грубо отношение към ученици, родители, колеги и външни лица и проявено неуважение, незачитане правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради етнически, религиозни и др. причини;
5. прояви на накърняване авторитета на други педагогически специалисти и престижа на училището, допуснати в и извън училище;
6. прояви на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на възложените функции и накърняване интересите на други лица.

II. ПРЕВЕНЦИЯ

Чл. 3. Превенция сред педагогическите специалисти:

1. Превантивните мерки в ПГМССЕ „Никола Вапцаров“, гр. Средец целят недопускане на нарушения на етичните норми, правила и нормативни разпоредби чрез провеждане на разяснителна кампания сред всички участници в образователния процес.

2. Превантивните мерки сред педагогическите специалисти предполагат запознаване на всички педагогически специалисти с разпоредбите на действащото законодателство, нарушението на които води до негативно въздействие върху личностното развитие на децата и учениците и понижаване на доверието към образователната институция.

Чл. 4. Превенция сред учениците:

1. С оглед утвърждаване на позитивна дисциплина в образователната институция, в правилника за дейността на училището се регламентират правата и задълженията на учениците.

2. Теми, свързани със спазването на етичните норми и правила, се включват в плановете на часа на класа, при провеждане на заниманията по интереси и други извънкласни форми.

3. Членовете на Ученическия съвет подпомагат Комисията по етика към училището и съдействат за популяризирането на добрите нрави сред своите съученици.

III. НАБЛЮДЕНИЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯ

Чл. 5. Наблюдението и докладването на нарушения на етичните норми на поведение се извършва в две направления:

(1) Вътрешно докладване – от педагогическите специалисти и непедагогическия персонал, родители, граждани и представители на институции.

(2) Външно докладване – от директора на училището към представители на съответните органи – Прокуратура, Министерство на вътрешните работи, Министерство на образованието и науката, Регионално управление на образованието и др.

Чл. 6. Ход на процеса:

(1) Педагогическите специалисти, служителите и работниците в образователната институция се запознават с Етичния кодекс на работещите с деца, с Етичния кодекс на училищната общност и с настоящите вътрешни правила на заседание на общото събрание.

(2) Етичният кодекс на работещите с деца, Етичния кодекс на училищната общност и настоящите вътрешни правила са задължителни за спазване от всички работещи в образователната институция. Нарушението им е основание за търсене на дисциплинарна отговорност, а при виновно изпълнение/нарушение на техни разпоредби – за налагане на дисциплинарни наказания.

Чл. 7. Със заповед на директора се определя комисия по етика, в която се включват представители на ръководството, на педагогическите специалисти и непедагогическия персонал.

Чл. 8. Сигналите за нарушения се приемат в деловодството на училището и по електронната поща и се регистрират.

Чл. 9. В случаи на постъпили сигнали, комисията ги разглежда до 7 дни след постъпването им и се произнася по тях с мотивирано становище най-късно в едномесечен срок от постъпването им. Становището се внася с доклад до директора на училището, който взема окончателното решение по съответния случай.

Чл. 10. Директорът на училището и Комисията по етика имат задължението да предприемат превантивни мерки и да полагат целенасочени усилия за изграждане на позитивен организационен климат в образователната институция и недопускане на нарушения на приетите етични норми.

IV. РАБОТА НА КОМИСИЯТА ПО ЕТИКА

Чл. 11. Всички постъпили сигнали се разглеждат от комисията на нейни заседания, за което се води протокол.

Чл. 12. Комисията не е длъжна да разглежда анонимни сигнали.

Чл. 13. Членовете на комисията вземат решения с явно гласуване и обикновено мнозинство.

Чл. 14. Председателят свиква заседание за разглеждане на постъпилия сигнал в 7-дневен срок от постъпването му.

Чл. 15. При необходимост от допълнителни данни и доказателства се извършва проверка и разговор със свидетели на нарушението.

Чл. 16. При невъзможност случаят да се изясни на едно заседание, се насрочва последващо такова не по-късно от 3 дни след първото заседание на комисията.

Чл. 17. При установяване на нарушения на етичните правила, представляващи и дисциплинарни нарушения, сигналът се докладва на директора за търсене на дисциплинарна отговорност по реда на Кодекса на труда. Не се допуска уронване на личното достойнство на служителите.

Чл.18. За предприетите мерки и наложени наказания се уведомява председателят на комисията по етика и лицето, подало сигнала.

Чл. 19. За работата на комисията се информират членовете на училищния екип, като се извършва анализ на случаите на нарушения на приетите стандарти за етично поведение в образователната институция и се отправят предложения за подобряване на организационния климат.

Чл. 20. При първоначално постъпване на работа всеки педагогически специалист, служител и работник се запознава с Етичния кодекс на работещите с деца, Етичния кодекс на училищната общност и настоящите вътрешни правила.